

Train2Sustain – Developing capacity to teach sustainability in VET

Luku 3

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Hankkeen numero: 2020-1-FI01-KA202-066632

Kirjoittaja: bit schulungcenter

Sisältö

Sanasto.....	3
1 YK:n kestävän kehityksen tavoitteet	8
1.1 Johdanto	8
1.2 Kestävän kehityksen tavoitteet.....	9
1.3 Miten Euroopan maat ja yritykset työskentelevät kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa	17
1.4 Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät haasteet.....	22
2 Yhteenveto	26
Lähteet	27

Sanasto

Lukujen 1–7 sanasto AAKKOSJÄRJESTYKSESSÄ

5S	5S tarkoittaa Lean-menetelmän viittä vaihetta: Lajittele, Järjestä, Puhdista, Vakioi, Ylläpidä . Näihin vaiheisiin kuuluu koko prosessin käyminen läpi, sen päättäminen, mikä on välttämätöntä ja mikä ei, asioiden järjestäminen, siivoaminen ja menettelyjen määrittäminen näiden tehtävien suorittamiseksi säännöllisesti.
Arvoketju	Arvoketju on sellaisten toimintojen eteneminen, joita tietyllä toimialalla toimiva yritys suorittaa toimittaakseen arvokkaan tuotteen (eli tavaran ja/tai palvelun) loppuasiakkaalle.
Arvovirta	Arvovirta on joukko toimintoja, jotka tapahtuvat lisäarvon tuottamiseksi asiakkaalle alkuperäisestä pyynnöstä asiakkaan arvon toteutumisen kautta. Arvovirta alkaa alkuperäisestä konseptista, etenee eri kehitysvaiheiden läpi ja eteenpäin toimituksen ja tuen kautta. Arvovirta alkaa ja päättyy aina asiakkaaseen.
Biodiversiteetti	Biodiversiteetti tai biologinen monimuotoisuus on maapallon elämän monimuotoisuus ja vaihtelevuus. Biologinen monimuotoisuus mittaa vaihtelua geneettisellä (geneettinen vaihtelu), lajien (lajien monimuotoisuus) ja ekosysteemin (ekosysteemin monimuotoisuus) tasolla.
Biokapasiteetti	Ekosysteemin biokapasiteetti tai biologinen kapasiteetti on arvio sen tiettyjen biologisten materiaalien, kuten luonnonvarojen, tuotannosta ja muiden materiaalien, kuten hiilidioksidin, imeytymisestä ja suodattamisesta ilmakehästä.
Ekologinen jalanjälki	Ekologinen jalanjälki on Global Footprint Networkin edistämä menetelmä, jolla mitataan ihmisen tarvetta luonnonpääomalle eli sitä, kuinka paljon luontoa tarvitaan ihmisten ja heidän talouksiensa tukemiseen.
Ekologinen suunnittelu	Ekologinen suunnittelu on tuotteiden ja palvelujen suunnittelussa lähestymistapa, jossa kiinnitetään erityistä huomiota tuotteen ympäristövaikutuksiin sen koko elinkaaren ajan.
Energiatehokkuus	energiatehokkuus on sitä, että käytetään vähemmän energiaa saman tehtävän suorittamiseen tai saman tuloksen tuottamiseen . Energiatehokkaat kodit ja rakennukset käyttävät vähemmän energiaa laitteiden ja elektroniikan lämmittämiseen, jäähdyttämiseen ja käyttämiseen, ja energiatehokkaat tuotantolaitokset käyttävät vähemmän energiaa tavaroiden tuottamiseen.

Eurooppalainen toimintasuunnitelma	Sen tavoitteena on suunnata pääomavirrat uudelleen kestäviin investointeihin kestävän ja osallistavan kasvun saavuttamiseksi; hallita ilmastonmuutoksesta, luonnonkatastrofeista, ympäristön pilaantumisesta ja sosiaalisista kysymyksistä johtuvia taloudellisia riskejä ja edistää rahoitus- ja taloustoiminnan avoimuutta ja pitkäjänteisyyttä.
Fossiiliset polttoaineet	Fossiilinen polttoaine on hiilivetyä sisältävä materiaali, joka muodostuu luonnollisesti maankuoressa kuolleiden kasvien ja eläinten jäännöksistä ja joka uutetaan ja poltetaan polttoaineena. Tärkeimmät fossiiliset polttoaineet ovat hiili, öljy ja maakaasu.
Hiilenpoisto	Termi hiilenpoisto tarkoittaa kirjaimellisesti hiilen vähentämistä . Tarkoituksena on siirtyminen talousjärjestelmään, joka vähentää ja kompensoi kestävästi hiilidioksidipäästöjä (CO ₂).
Hiilijalanjälki	Hiilijalanjälki on yksilön, tapahtuman, organisaation, palvelun, paikan tai tuotteen aiheuttamat kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt hiilidioksidiekvivalenttina ilmaistuna (CO ₂ e).
Hiilikädenjälki	Hiilikädenjälki on jalanjäljen vastakohta. Siinä tunnustetaan toimet, joita teet vaikuttaaksesi myönteisesti ilmastoon, sen lisäksi, että pienennät omaa hiilijalanjälkeäsi. Jos teet näitä toimia tarpeeksi, ne saattavat jopa ylittää hiilijalanjälkesi koon.
Innovaatio	Innovaatio on sellaisten ideoiden käytännön toteutusta, jotka johtavat uusien tavaroiden tai palvelujen käyttöönottoon tai tavaroiden tai palvelujen tarjonnan parantamiseen.
Jätehuolto	Jätehuolto sisältää prosessit ja toimet, joita tarvitaan jätteen käsittelyyn sen alusta loppusijoitukseen. Tähän sisältyy jätteen keräys, kuljetus, käsittely ja hävittäminen sekä jätehuoltoprosessin ja jätteisiin liittyvien lakien, teknologioiden ja taloudellisten mekanismien seuranta ja sääntely.
Kasvihuonekaasupäästöt	Ihmisen toiminnasta aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt vahvistavat kasvihuoneilmiötä ja edistävät ilmastonmuutosta. Suurin osa on fossiilisten polttoaineiden (hiili, öljy ja maakaasu) polttamisesta syntyvää hiilidioksidia.
Kestävyys	Kestävyys on yhteiskunnallinen tavoite, joka liittyy ihmisten kykyyn elää turvallisesti yhdessä maapallolla pitkään.
Kestävä kotitalous	Kestävä koti on sellainen, joka on rakennettu tai jälkiasennettu tavalla, joka säästää resursseja, optimoi

	<p>energian ja veden käytön ja joka kestää pidempään laatujärjestelmien avulla. Kestävä talo on rakennettu vähävaikutteisista ja suorituskykyisistä materiaaleista. Ne ovat tehokkaita valmistuksen, toimituksen ja asennuksen kannalta.</p>
Kestävän kehityksen ympäristömerkit	<p>asettavat ympäristö- ja terveysalan vähimmäisstandardit ja todentavat kriteerit täyttävät tuotteet. Ne on suunniteltu ilmoittamaan kuluttajille, tuotemerkeille ja valmistajille, että merkityt tuotteet ovat ympäristöystävällisempiä kuin useimmat muut vastaavat tuotteet.</p>
Kierrätys	<p>Kierrätys on prosessi, jossa jättemateriaalit muunnetaan uusiksi materiaaleiksi ja esineiksi. Energian talteenotto jättemateriaaleista sisältyy usein tähän käsitteeseen. Materiaalin kierrätettävyyden riippuu sen kyvystä hankkia takaisin ominaisuudet, jotka sillä oli alkuperäisessä tilassaan.</p>
Kiertotalous	<p>Kiertotalous on tuotannon ja kulutuksen malli, jossa olemassa olevia materiaaleja ja tuotteita jaetaan, vuokrataan, käytetään uudelleen, korjataan, kunnostetaan ja kierrätetään mahdollisimman pitkään.</p>
Kiertotaloutta koskeva eurooppalainen toimintasuunnitelma	<p>Kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma (CEAP) oli vuonna 2015 hyväksytyjen lainsäädäntötoimien ja muiden toimien kattava kokonaisuus, jonka tavoitteena oli siirtää Euroopan talous lineaarisesta mallista kiertomalliin. Toimintasuunnitelmassa esitettiin 54 toimea sekä neljä jätettä koskevaa lainsäädäntöehdotusta.</p>
Kokonaisvaltainen prosessi	<p>liittyy kokonaisuuksiin tai kokonaiseihin järjestelmiin eikä yksittäisiin osiin.</p>
Lannoitteet	<p>Lannoite on mikä tahansa luonnollista tai synteettistä alkuperää oleva materiaali, jota levitetään maaperään tai kasvukudokseen kasvien ravinteiden saannin turvaamiseksi.</p>
Lean	<p>Lean on tuotantomenetelmä, jonka ensisijaisena tavoitteena on lyhentää tuotantojärjestelmän sisäisiä aikoja sekä toimittajien ja asiakkaiden vasteaikoja.</p>
Lean-periaatteet	<p>Viittä periaatetta pidetään reseptinä työpaikan tehokkuuden parantamiseen: 1) arvon määrittely, 2) arvovirran kartoittaminen, 3) virtauksen luominen, 4) vetojärjestelmän käyttö ja 5) täydellisyyden tavoittelu.</p>
Lineaarinen talous	<p>on perinteinen malli, jossa raaka-aineet kerätään ja muunnetaan tuotteiksi, joita kuluttajat käyttävät, kunnes ne heitetään pois jätteenä välittämättä niiden ekologisesta jalanjäljestä ja seurauksista.</p>

Luomuviljely	Orgaaninen viljely , joka tunnetaan myös nimellä ekologinen viljely tai biologinen viljely, on maatalousjärjestelmä, joka käyttää orgaanista alkuperää olevia lannoitteita, kuten kompostilantaa, vihreää lantaa ja luujauhoa, ja korostaa tekniikoita, kuten kierto viljelyä ja seuraistutusta.
Metsäkato	Metsäkato tai metsänraivaus on metsän tai puuston poistamista maasta, joka sitten muutetaan muuhun kuin metsäkäyttöön. Metsäkato voi merkitä metsämaan muuttamista maataloiksi, karjataloiksi tai kaupunkikäyttöön. Eniten keskittynyttä metsäkatoa tapahtuu trooppisissa sademetsissä.
Muda, Mura, Muri	Muda, mura ja muri ovat kolmenlaisia tuhlaavia toimia, jotka vaikuttavat negatiivisesti työnkulkuun, tuottavuuteen ja viime kädessä asiakastyytyvyyteen.
Pull-tuotanto	Tuotannonohjausmenetelmä, jossa loppupään toiminnot ilmoittavat tarpeistaan alkupään toiminnoille. Pull-tuotanto pyrkii poistamaan ylituotannon ja on yksi täydellisen just-in-time -tuotantojärjestelmän kolmesta pääkomponentista.
Sway	Sway on digitaalinen tarinankerrontasovellus, jonka avulla voit luoda ammattimaisia, interaktiivisia malleja kuville, tekstile, videoille ja muulle medialle muutamassa minuutissa.
Tekoäly	Tekoäly (AI) on koneiden osoittamaa älykkyyttä - tietojen havaitsemista, syntetisoimista ja päättelystä, toisin kuin eläinten ja ihmisten näyttämä älykkyys. Esimerkkejä tehtävistä, joissa tätä käytetään, ovat puheentunnistus, tietokonenäkö, käännökset (luonnollisten) kielten välillä sekä muut syötteiden kartoitukset.
Torjunta-aineet	Yleensä torjunta-aine on kemikaali (kuten karbamaatti) tai biologinen aine (kuten virus, bakteeri tai sieni), joka estää, tekee toimintakyvyttömäksi, tappaa tai muuten lannistaa tuholaisia.
Tuote palveluna	Tuote palveluna on käsite, joka tarkoittaa niiden palveluiden ja tuloksien myymistä, joita tuote voi tarjota, eikä itse tuotteen myymistä.
Tuotteen elinkaari	Tuotteen elinkaaren hallinta on liiketoiminnan johdon strategioiden peräkkäisyys, kun tuote käy läpi elinkaarensa. Olosuhteet, joissa tuotetta myydään, muuttuvat ajan myötä, ja niitä on hallittava, kun tuote liikkuu peräkkäisten vaiheiden läpi.
Uusiutuva energia	Uusiutuva energia on energiaa, joka kerätään uusiutuvista luonnonvaroista, jotka täydentyvät luonnollisesti. Se on

peräisin eri lähteistä, kuten auringonvalo, tuuli, veden liike ja geoterminen lämpö.

Viherpesu

on mainonnan tai markkinoinnin spinnauksen muoto, jossa vihreää PR:ää ja vihreää markkinointia käytetään petollisesti vakuuttamaan yleisö siitä, että organisaation tuotteet, tavoitteet ja toimintatavat ovat ympäristöystävällisiä.

Ympäristöystävällisyys

Ympäristöystävälliset prosessit (joita kutsutaan myös **luontoystävällisiksi ja vihreiksi**) ovat kestävyys- ja markkinointitermejä, jotka viittaavat tavaroihin ja palveluihin, lakeihin, ohjeisiin ja käytänteisiin, joiden väitetään vähentävän, minivoivan tai olevan tuottamatta haittaa ekosysteemeille tai ympäristölle.

1 YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

1.1 Johdanto

Aihe

Luvussa 2 luit jo, että on ehdottoman välttämätöntä toimia kestävämmiin tulevaisuudessa, jotta planeettamme pysyy elinkelpoisena tuleville sukupolville. On kuitenkin selvää, että täysin kestävään elämäntapaan on vielä pitkä matka.

Esimerkki

Täältä löydät muutamia esimerkkejä, jotka osoittavat, että vielä nykyäänkin olemme kaukana kestävästä elämästä:

- Viime vuosina noin 10 miljoonaa hehtaaria metsää on edelleen tuhoutunut joka vuosi.
- YK:n mukaan noin 100 siviiliä kuolee päivittäin aseellisissa konflikteissa.
- Vuonna 2019 22 prosentilla kaikista maailman nuorista ei ollut työpaikkaa eikä he osallistuneet koulutusohjelmaan.

Sen varmistamiseksi, että kestäviä toimia toteutetaan ja noudatetaan kaikkialla maailmassa, on käynyt selväksi, että **tarvitaan maailmanlaajuisesti sovellettavia sopimuksia ja määräyksiä**. Siksi Yhdistyneet kansakunnat hyväksyi **Agenda 2030 -toimintaohjelman**, joka sisältää 17 kestävän kehityksen tavoitetta, joiden tarkoituksena on auttaa vähentämään kielteisiä vaikutuksia planeettamme eri alueisiin ja poistamaan epäkohtia.

Tässä luvussa tutustutaan ensin YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaan ja sen 17 kestävän kehityksen tavoitteeseen. Sitten saat yleiskuvan siitä, miten eri maat tai yksittäiset organisaatiot työskentelevät näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja mitä edistystä on jo tapahtunut. Tämän luvun lopussa näet, mitä haasteita kestävän kehityksen tavoitteiden

saavuttamisessa kohdataan, mutta myös mitä voit tehdä tehdeksesi planeetastamme hieman kestävämmän.

1.2 Kestävän kehityksen tavoitteet

Eriarvoisuuden ja epäkohtien sekä niiden planeettaamme kohdistuvien kielteisten vaikutusten lopettamiseksi Agenda 2030 hyväksyttiin **Yhdistyneiden kansakuntien huippukokouksessa vuonna 2015**. Agenda 2030 -toimintaohjelma, jonka otsikko on "**Maailman muuttaminen: kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030**", on suunnitelma **kestävän rauhan ja vaurauden edistämiseksi ja planeettamme suojelemiseksi**. Vuodesta 2016 lähtien kaikki Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltiot ovat työskennelleet tämän toimintaohjelman tavoitteiden muuntamiseksi kansallisiksi toimenpiteiksi ja siten köyhyyden ja eriarvoisuuden torjumiseksi. Tärkeä näkökohta tässä on se, **että ketään ei jätetä jälkeen**, eli tuetaan myös vähemmän kehittyneitä maita kestävien toimenpiteiden kehittämisessä ja toteuttamisessa.

Agenda 2030 sisältää **17** tavoitetta, niin kutsutut **kestävän kehityksen tavoitteet**, jotka on määrä **saavuttaa vuoteen 2030 mennessä**. Kuten olet jo oppinut luvusta 2 - Kestävä kehitys, kestävä kehitys ei tarkoita vain **ekologista**, vaan myös **sosiaalisia ja taloudellisia** sekä kulttuurisia **toimia**, minkä vuoksi näissä 17 tavoitteessa otetaan huomioon ympäristömme sekä ihmiset ja talous.

Kun työskentelemme ja puhumme 17 tavoitteesta, on tärkeää pitää mielessä, että ne ovat tavoitteita, jotka me kaikki pyrimme saavuttamaan. Kyse on ajattelutavasta, jolla maailmasta tehdään parempi paikka meille kaikille. 17 maailmanlaajuisen tavoitteen alta löytyy 169 kohdetta, jotka ovat tavoitteiden todellisia toimivia osia. 17 päätavoitetta antavat meille hyvin määritellyt kategoriat tulevalle työlle, mutta tavoitteet antavat meille yksityiskohtaisen luettelon haasteistamme ja edistävät sitoutumista henkilökohtaisemmalla tasolla. Niiden kautta globaalit tavoitteet voivat todella herätä eloon. Valitse nyt ne, joihin suhtaudut intohimoisimmin, ja ryhdy toimiin muuttaaksesi maailmaa parempaan suuntaan.

Lue lisää tavoitteista ja niiden tunnusluvuista täältä: <https://sdgs.un.org/2030agenda>

Muista

17 kestävän kehityksen tavoitetta otettiin käyttöön, jotta globaali kehitys olisi sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä.

Näiden kestävyystavoitteiden käyttöönotolla pyritään muun muassa seuraaviin tavoitteisiin:

- Ihmisoikeuksien kunnioittaminen
- Muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien tukeminen
- Ympäristönsuojelu
- Talouskasvu

Vuorovaikutus

Oletko jo kuullut YK:n kestävän kehityksen tavoitteista? Jos olet, niin mitkä niistä tiedät?

Voit myös keskustella oppilaidesi kanssa vihreästä pesusta, kun yritykset merkitsevät itsensä "vihreiksi", mutta eivät itse asiassa ole ollenkaan vihreiksi.

Voit antaa oppilaiden miettiä, kuinka pyrkiä kohti tavoitteita eri näkökulmista:

- Mitä voin itse tehdä?
- Mitä koulu voi tehdä?
- Mitä yritykset voivat tehdä?
- Mitä kunta voi tehdä?
- Mitä hallitus voi tehdä?
- Mitä EU voi tehdä?

Mielenkiintoinen keskustelu luokissa ja ikäisensä kanssa voisi olla:

Kuinka paljon olen valmis muuttamaan omaa elämäntapaani ja vähentämään etuoikeuttani "tavoitteiden" hyväksi?

Määritellyt tavoitteet on esitetty kuvassa 1.

Source: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/news/communications-material/>

Kuva 1. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

1. Ei köyhyyttä

Tiesitkö, että noin 730 miljoonaa ihmistä elää tällä hetkellä 1,70 eurolla päivässä? Ja jos emme muuta tätä merkittävästi, vuonna 2030 äärimmäisestä köyhyydestä kärsii edelleen 480 miljoonaa ihmistä, joista noin kolmannes on lapsia. Köyhyys on ongelma, johon voidaan puuttua vain eri aloilla, minkä vuoksi tämä on kaikkien kestävän kehityksen tavoitteiden yleinen tavoite. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on tuettava köyhimpiä ja heikoimmassa asemassa olevia väestöryhmiä, jotka ovat kotonaan vähemmän kehittyneissä ja kriisien vaivaamissa maissa. Tässä keskitytään pääasiassa Saharan eteläpuoliseen Afrikkaan. Näillä ihmisillä pitäisi olla mahdollisuus käyttää

peruspalveluja, omistaa maata ja muuta omaisuutta sekä pystyä käyttämään luonnonvaroja ja uutta teknologiaa. Tämä tuki liittyy myös kriisinsietokyvyn parantamiseen, rauhan vahvistamiseen maiden sisällä ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen.

2. Ei nälkää

Tämä tavoite keskittyy nälän torjumiseen maailmassa vuoteen 2030 mennessä. Tällä hetkellä maailmassa on noin 700 miljoonaa ihmistä, jotka kärsivät nälästä, mutta enimmäkseen Afrikan ja Aasian kehitysmaissa. Tämän ongelman syyt näkyvät kuvassa 2.

MIKÄ RUOKAJÄRJESTELMÄSSÄMME ON VIKANA?

Joka ilta **yksi seitsemästä ihmisestä** menee nukkumaan nälkäisenä - se on lähes miljardi ihmistä ympäri maailmaa. Ihmiset eivät ole nälkäisiä siksi, että ruokaa ei tuoteta tarpeeksi, vaan siksi, että ruokajärjestelmämme on rikki. Itse asiassa **80 prosenttia maailman nälkäisistä osallistuu suoraan elintarviketuotantoon**. Voimme puuttua tähän nälkään, jos tuemme pienimuotoisia elintarviketuottajia, torjumme ilmastonmuutosta ja vähennämme ruokahävikkiä.

ILMASTONMUUTOS JA ELINTARVIKKEIDEN HINNAT

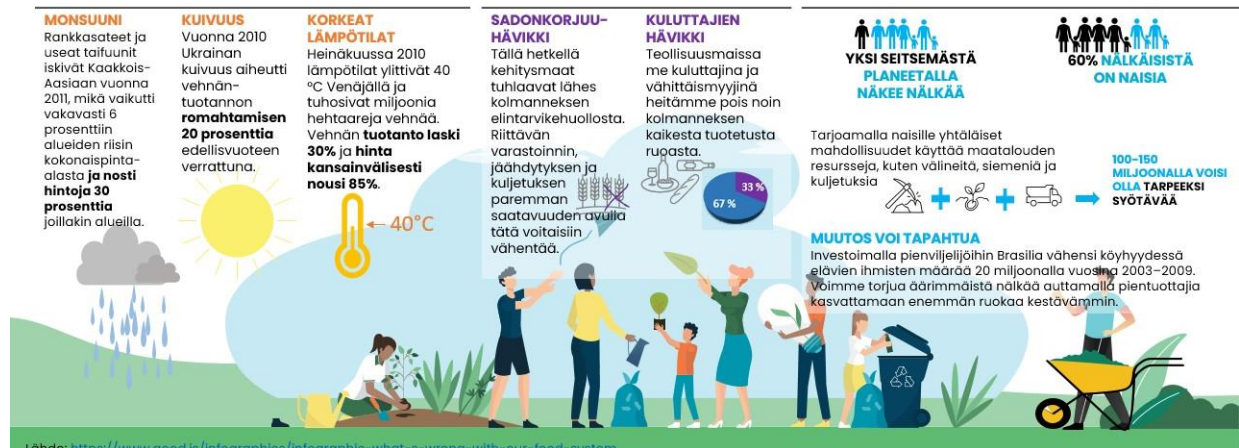
Peruselintarvikkeiden keskihinta voi yli kaksinkertaistua vuoteen 2030 mennessä – yli puolet tästä noususta johtuu keskilämpötilojen ja sademäärien muutoksista.

HÄVIKKI

Sekä teollisuusmaissa että kehitysmaissa tuhlaetaan kohtuuttomia määriä elintarvikkeita, mutta täysin eri syistä.

NÄLKÄ

Pientuottajille myönnettävää valtiontukea on leikattu yli 50 prosenttia, vaikka suurin osa nälkää näkevästä on mukana elintarviketuotannossa.

Lähde: <https://www.good.is/infographics/infographic-what-s-wrong-with-our-food-system>

Kuva 2. Maailmanlaajuisen ruokajärjestelmän ongelmat

Tavoitteena on, että kaikilla ihmisillä on mahdollisuus saada riittävästi ja ravitsevaa ruokaa ympäri vuoden toteuttamalla asianmukaisia toimenpiteitä. Tämä on tarkoitus saavuttaa ensisijaisesti edistämällä kestävää maataloutta.

Tätä tavoitetta voidaan tukea myös esimerkiksi ostamalla kestävästi valmistettuja tuotteita, auttamalla viljelijöitä ja olemalla heittämättä ruokaa pois.

3. Terveysttä ja hyvinvointia

Koko maailman väestön pitäisi pystyä elämään terveellistä elämää ja tuntemaan olonsa hyväksi. Erityisesti köyhemmissä maissa terveydenhuolto on kuitenkin valitettavasti heikkoa. Vuonna 2017 vain kolmanneksella tai puolella väestöstä oli pääsy tarvitsemaansa terveydenhuoltoon, ja Covid-kriisi on myös vaikeuttanut avustustoimia. Yleisen terveydenhuollon kattavuuden varmistamiseksi vuoteen 2030 mennessä tarvitsisimme 18 miljoonaa terveydenhuoltoalan työntekijää lisää.

Voit edistää tätä tavoitetta omaksumalla terveelliset elämäntavat, huolehtimalla turvallisuudestasi ja kannustamalla muita tekemään samoin.

4. Hyvä koulutus

Koulutus on tärkeä keino paeta köyhyyttä, minkä vuoksi viime vuosina on pyritty antamaan mahdollisimman monelle mahdollisuus koulutukseen. Kuitenkin vuonna 2018 noin 260 miljoonaa lasta ei voinut käydä koulua ja noin puolella kaikista lapsista ja aikuisista ei ole lukemisen ja matematiikan vähimmäisvaatimuksia. Tämä on erityinen ongelma kehitysmaissa, joissa koulutuksen perusresursseja ei useinkaan ole saatavilla. Siksi tällä tavoitteella pyritään tarjoamaan kaikille mahdollisuus laadukkaaseen koulutukseen ja tukemaan elinikäistä oppimista vuoteen 2030 mennessä. Kaikilla lapsilla olisi oltava vapaa pääsy kouluopetukseen, ja myös sukupuolten eriarvoisuus olisi poistettava.

5. Sukupuolten tasa-arvo

Sukupuolten tasa-arvo on ihmisoikeus, ja se on olennaisen tärkeää rauhanomaisen rinnakkaiselon kannalta. Kuten olette luultavasti kuulleet, sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi on tehty paljon, mutta valitettavasti joillakin aloilla, kuten työssä tai koulutuksessa, on vielä paljon parantamisen varaa. Lisäksi naiset kaikkialla maailmassa joutuvat aivan liian usein väkivallan uhreiksi.

Voit myös osallistua näiden haittojen torjumiseen. Jos olet poika / mies, kohtele kaikkia ihmisiä samalla kunnioituksella riippumatta siitä, ovatko he naisia vai miehiä. Autetaan asettamaan naiset tasa-arvoiseen asemaan kaikissa tilanteissa ja ehkäisemään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Tyttönä/naisena on tärkeää, että vaadit oikeuksiasi. Elä itsevarmaa elämää, hanki haluamasi koulutus ja vastusta vihamielisyyttä ja syrjintää.

6. Puhdas vesi ja sanitaatio

Maailmanlaajuisesti joka kolmannella ihmisellä ei ole turvallista mahdollisuutta saada juomavettä ja kahdella viidestä ihmisestä ei ole mahdollisuutta pestä käsiään. Siksi vuoteen 2030 mennessä tavoitteena on varmistaa, että kaikilla ihmisillä on käytettävissään turvallinen juomavesi sekä saniteetti- ja hygieniatilat. Tähän sisältyy vedenkäytön huolellinen hallinta ja veden pilaantumisen hillitseminen.

Voit auttaa tämän tavoitteen saavuttamisessa osallistumalla erilaisiin aloitteisiin. Saatat jopa tuntea yhden tai kaksi heistä ja olet jo osallistunut niihin, kuten maailman vesipäivään.

7. Edullista ja puhdasta energiaa

Energia on yksi ilmastonmuutoksen pääasiallisista syistä, ja 60 prosenttia kasvihuonekaasuista syntyy sen käytön kautta. Koska noin kymmenesosalla maailman väestöstä ei vielä ole sähköä, tällä tavoitteella pyritään varmistamaan, että kaikilla ihmisillä ympäri maailmaa on käytettävissään kohtuuhintaista, luotettavaa, nykyaikaista ja ennen kaikkea ympäristöystävällistä energiaa.

Tähän kohtaan sisältyy myös ympäristönsuojelu vähentämällä energiankäytöstä aiheutuvia päästöjä. Ennen kaikkea voit edistää tämän tavoitteen saavuttamista esimerkiksi sammuttamalla laitteet, kun et enää tarvitse niitä, tai pyöräilemällä tai kävelemällä auton ottamisen sijaan.

Käytäntö

Antaaksesi oppilaillesi käsityksen sellaisten ihmisten elämästä, joilla ei ole sähköä elää, ja lisätäksesi tietoisuutta vastuullisemmasta energiankäytöstä, voit sisällyttää käytännön aktiviteetin A02 opetukseesi. Kyse on yhden päivän viettämisestä koulussa ja myös kotona ilman sähköä.

Löydät tämän aktiviteetin A02 "Päivä ilman sähköä" ohjeet ja tositteet täältä:
<https://www.train2sustain.eu/instructors/electronic-toolbox/>

8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua

Tämän tavoitteen puitteissa pyritään varmistamaan, että eri maiden talous ja tuottavuus kasvavat aina ja että työttömyys pidetään mahdollisimman alhaisena. Lisäksi edistetään samapalkkaisuutta, muita heikommassa asemassa olevien ihmisten ottamista mukaan työelämään, oikeudenmukaisia työoloja ja lapsityövoiman käytön lopettamista.

9. Kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja

Kilpailukyvyyn ja yksittäisten maiden tulojen varmistamiseksi ja työttömyyden vähentämiseksi tarvitaan osallistavaa ja kestävä teollistumista yhdistettynä innovointiin sekä laadukkaaseen ja kestäväan infrastruktuuriin. Ne ovat tärkeitä uusien teknologioiden käyttöönoton kannalta, mahdollistavat resurssien tehokkaan käytön ja helpottavat kansainvälistä kauppaa. Tämän pitäisi sekä nostaa elintasoamme että suojella ympäristöämme.

10. Eriarvoisuuden vähentäminen

Kuten luultavasti tiedätte, planeetallamme on edelleen paljon eriarvoisuutta. Esimerkiksi monet ihmiset tai maat kärsivät köyhyydestä, kun taas toiset paistattelevat vauraudessa, monilta evätään pääsy koulutukseen ja muihin tarvittaviin palveluihin, ja sukupuolten epätasa-arvo on edelleen läsnä. Kaikki muut kestävä kehityksen tavoitteet liittyvät tähän asiaan, minkä vuoksi eriarvoisuuden vähentäminen on avain monien muiden kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen. Väestöryhmiä ei saa enää sulkea eri elämäntilojen ulkopuolelle eikä syrjiä; Tämä on ainoa tapa saavuttaa parempi elämä meille kaikille.

11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt

Yhä useammat ihmiset haluavat asua kaupungeissa; Viime vuosina yli puolet kaikista ihmisistä on asunut kaupungeissa, ja tämän suuntauksen odotetaan jatkuvan tulevana vuosina. Vaikka kaupungeilla on valtava merkitys talouskasvulle, ne ovat myös suurimpia päästöjen tuottajia ja vievät suuren osan käytössämme olevista raaka-aineista. Tämä kaupungistuminen on luonut monia slummeja, ja kaupunkien tarjoamat palvelut eivät enää kestä suurta asukasmäärää, mikä on johtanut kielteisiin vaikutuksiin sekä ympäristölle että ihmisille. Siksi kohtuuhintaisen asumisen kaupungeissa ja tarvittavien palvelujen saatavuuden kaikille asukkaille pitäisi olla jälleen mahdollista vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena on myös tehdä kaupungeista kestävämpiä esimerkiksi liikenteen tai asumisen osalta, jotta kielteiset ympäristövaikutukset vähenevät huomattavasti.

Voit tukea tätä tavoitetta miettimällä, miten voisit tehdä kaupungistasi tai elinympäristöstäsi kestävämmän, ja toteuttamalla toimenpiteitä tämän saavuttamiseksi.

12. Vastuullista kuluttamista

Tuotteiden tuotannolla ja kulutuksella on erittäin voimakas kielteinen vaikutus ympäristöön. Tuotannossa käytetään aivan liikaa uusia raaka-aineita, ja kulutuksestamme on tullut hyvin tuhmaavaa. Noin kolmasosa kaikesta ruoasta heitetään pois. Ostamme usein myös tuotteita, jotka ovat haitallisia ympäristölle vain siksi, että ne ovat halvempia, ja on helpompaa ostaa uusia tuotteita kuin korjata vanhoja. Jos väestö jatkaa kasvuaan, pian ei ole enää mahdollista täyttää kaikkia tarpeitamme nykyisillä kulutustottumuksillamme. Meidän kaikkien selviytymisen varmistamiseksi on siksi välttämätöntä siirtyä kestävämpään ja resursseja säästävään elämäntapaan, joka vaikuttaa toisaalta tuotteiden tuotantoon ja tarjontaan ja toisaalta kulutukseemme. Esimerkiksi jätettä pitäisi vähentää ja resursseja käyttää tehokkaammin vuoteen 2030 mennessä. Pääpaino on myös kehitysmaissa, joille kestävä elämäntapa on vielä vaikeampaa.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi meitä kaikkia kutsutaan - myös sinua yksityishenkilönä. Auttaaksesi sinun tulee minimoida jätteesi ja ostaa vain uusia tuotteita, joita todella tarvitset. Alueellisten tuotteiden ostaminen auttaa myös toimimaan kestävämmiin.

13. Ilmastotekoja

Vuosi 2019 oli kaikkien aikojen toiseksi lämpimin vuosi ja päästösasteet tekivät myös tänä vuonna uuden ennätyksen.

Lisätietoa

Tässä videossa näet tämän vaikutuksen planeettaamme:

https://youtu.be/E2j0pu_tM2Q

Ilmastonmuutos vaikuttaa meihin kaikkiin - kaikkiin ihmisiin kaikilla mantereilla ja kaikissa maissa. Varmistaaksemme selviytymisemme tulevaisuudessa meidän on ryhdyttävä pikaisesti toimiin ilmaston lämpenemisen pysäyttämiseksi. Siksi tämä tavoite koskee ihmiskunnan saattamista tietoisiksi tästä ongelmasta ja motivoida heitä ryhtymään asianmukaisiin toimiin ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi. Tavoitteena on pitää ilmaston lämpeneminen noin 1,5 prosentissa. Tärkeä askel tähän suuntaan otettiin Pariisin sopimuksen allekirjoittamisen myötä. Tästä voit lukea lisää luvusta 2 - alaluku Kansainväliset sopimukset ja todistukset.

Jälleen tarvitaan kaikkien ihmisten apua. Voit selvittää, mitä voit tehdä ilmastonmuutoksen rajoittamiseksi täältä: <https://www.un.org/en/actnow>

14. Vedenalainen elämä

Valtameret vaikuttavat valtavasti elämäämme, olipa kyse sääolosuhteista, hengittämästämme hapesta tai syömästämme ruoasta. Tällä hetkellä vesiin kohdistuu kuitenkin valtava määrä kielteisiä vaikutuksia. Vesien saastuminen tuhoaa monia ekosysteemejä ja vähentää biologista monimuotoisuutta valtavasti. Huolellinen vesihuolto on kuitenkin kestävä tulevaisuuden avaintekijä, ja vain terveet valtameret voivat taata meille terveellisen elämän. Siksi tämän tavoitteen ensisijainen tavoite on suojella valtameriä ja niissä eläviä olentoja. Saastuminen ja liikakalastus olisi estettävä, ja valtamerten kestävä käyttö olisi taattava.

Voit tukea tätä tavoitetta hävittämällä jätteesi asianmukaisiin astioihin eikä mereen, olemalla tuhoamatta vedenalaisten olentojen elinympäristöä ja ostamalla kestäviä tuotteita ostaessasi kalaa ja äyriäisiä.

15. Maanpäällinen elämä

Luonto on ratkaisevan tärkeä selviytymisemme kannalta, koska se tarjoaa meille happea ja säätelee muun muassa säätä. Mutta me ihmiset olemme jo muuttaneet kolme neljäsosaa maapallon pinnasta ja riistäneet monilta eläimiltä ja kasveilta elinympäristönsä. Noin 1 miljoonaa eläin- ja kasvilajia uhkaa sukupuutto, ja selviytymisemme kannalta välttämättömät ekosysteemit heikkenevät yhä enemmän. Toimintamme aiheuttaa viheralueiden katoamista ja aavikoiden muodostumista. Taudinaiheuttajien on myös helpompi levitä ja aiheuttaa pandemioita, kuten Covid 19. Siksi tämä tavoite ajaa kaikkien ihmisten vastuullista lähestymistapaa luontoon. Ekosysteemejä ja eläinten elinympäristöjä on suojeltava ja siten säilytettävä biologinen monimuotoisuus. Myös aavikoituminen on pysäytettävä.

Voimme edistää tämän tavoitteen saavuttamista olemalla saastuttamatta luontoa jätteillä, olemalla vaarantamatta eläin- ja kasvilajeja ja kuluttamalla vain sitä, mitä todella tarvitsemme luonnonvarojen ja ympäristön suojelemiseksi.

16. Rauha, oikeus ja hyvä hallinto

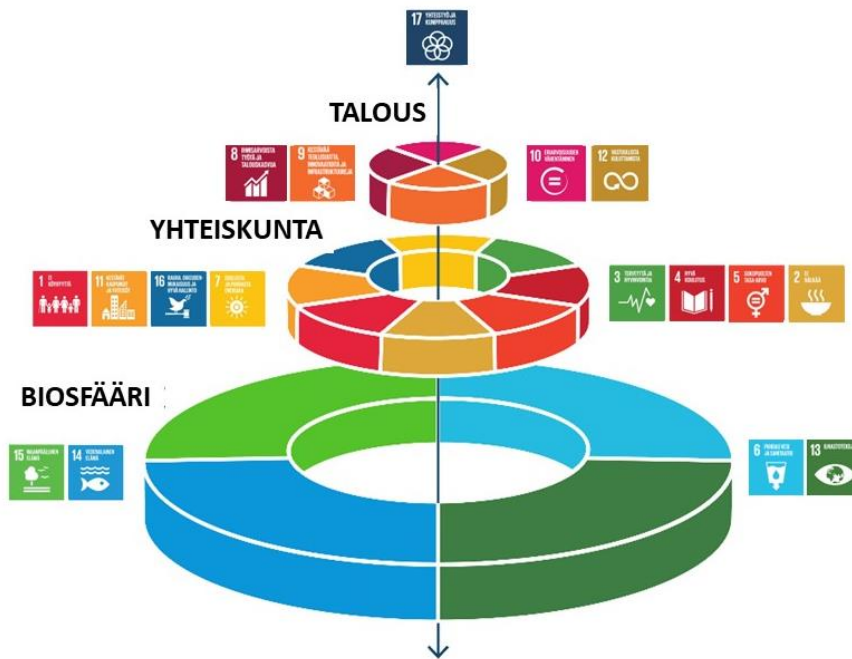
Kestävän kehityksen varmistamiseksi lakien noudattaminen, hyvä hallinto ja rauhan säilyttäminen ovat olennaisen tärkeitä. Siitä huolimatta maailmassa on edelleen lukuisia sotia, ihmisiä, joiden on jätettävä kotinsa taakseen ja paettava, korruptiota ja ihmisoikeusloukkauksia. Siksi tällä tavoitteella pyritään vähentämään kaikenlaista väkivaltaa ja siihen liittyviä ihmishenkien menetyksiä. Korruption on loputtava, ja tarvitaan rauhaa ja vahvoja, avoimia ja luotettavia instituutioita maailmanlaajuisesti.

Me kaikki voimme tukea tätä edistämällä rauhanomaista rinnakkaiseloä, suvaitsemalla ja kunnioittamalla toisiamme ja käyttämällä oikeuksiamme, esimerkiksi äänestä.

17. Yhteistyö ja kumppanuus

Näiden kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen voidaan varmistaa vain, jos tehdään maailmanlaajuisia yhteistyötä. Kumppanuuksia, joilla on samat arvot ja jotka keskittyvät maapallon pelastamiseen, tarvitaan alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Tämän tavoitteen painopiste on näin ollen tämän yhteistyön vahvistamisessa ja sen varmistamisessa, että kaikki kestävyystavoitteet saavutetaan yhdessä. Tätä varten erityisesti kehitysmaita on tuettava taloudellisesti ja strategisesti tavoitteiden saavuttamisessa. Kestävän kehityksen takaavia teknologioita on kehitettävä yhdessä, ja myös maiden välinen oikeudenmukainen ja kestävä kauppa on mahdollistettava.

Kuvasta 3 sinä ja oppilaasi saatte yleiskuvan kestävän kehityksen tavoitteista kategorioissa: talous, yhteiskunta ja biosfääri.

© GDFP/SD by Dr. Net Sukumaran

Kuva 3. Kestävän kehityksen tavoitteet taloudessa, yhteiskunnassa ja biosfäärissä

Indikaattori

Voit myös käynnistää aloitteita tai liittyä yhteisöihin, jotka edistävät kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Täällä voit tarkastella olemassa olevia toimintoja, rekisteröidä omia aloitteitasi ja tavata uusia ihmisiä: <https://sdgs.un.org/partnerships>

Koronapandemia vaikutti valtavasti kaikkien näiden tavoitteiden saavuttamiseen, ja kyseisillä aloilla jo saavutettu edistys peruuntui osittain. Eri osapuolet pyrkivät kuitenkin kompensoimaan pandemian vaikutuksia, jotta alkuperäiset tavoitteet voidaan edelleen saavuttaa vuoteen 2030 mennessä.

Indikaattori

Haluatko opettaa oppijoillesi kestävän kehityksen tavoitteista leikkisällä tavalla? Voit ladata 17 kestävän kehityksen tavoitteeseen liittyvän lautapelin seuraavalta verkkosivustolta: <https://go-goals.org/downloadable-material/>

Käytäntö

Opiskelijoiden tulisi saada ideoita siitä, mitä he voisivat tehdä edistääkseen kestäviä muutoksia kansalaisena. Siksi suunnittelimme kaksi esimerkkiä projektityöstä (aktiviteetit A03 ja A05), joita voit käyttää opetuksessasi.

Toimintojen A03 "Tieni kestävämpään tulevaisuuteen" ja A05 "Shark Tank" ohjeet ja tositteet löydät täältä: <https://www.train2sustain.eu/instructors/electronic-toolbox/>

Vihje: Voit aloittaa projektityöstä tällä hetkellä, käydä sitten läpi seuraavat luvut yhdessä oppilaitesi kanssa ja jatkaa sitten projektityötä. Tämä voi auttaa oppilaitasi saamaan paremman yleiskuvan mahdollisista ratkaisuista.

1.3 Miten Euroopan maat ja yritykset työskentelevät kestävä kehityksen tavoitteiden kanssa

Vuorovaikutus

Tuleeko mieleesi esimerkkejä siitä, miten tuntemasi yritykset toteuttavat kestäviä aloitteita ja käytäntöjä, jotka auttavat pelastamaan planeetan? Käytä muutama minuutti miettiäksesi niitä!

Kuten olet jo lukenut edellä, Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltiot ovat **työskennelleet vuodesta 2016 kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi** ja toteuttavat **kansallisesti määriteltäjä toimenpiteitä**. Viime vuosina on jo edistytty jonkin verran, ja opit muutamista esimerkeistä tässä luvussa.

Osana MSCI:n tutkimusta kartoitettiin, missä määrin eri yritykset sopeutuvat yksittäisiin kestävä kehityksen tavoitteisiin ja siten edistävät niiden saavuttamista. Tietoja kerättiin 8 550 organisaatiolta. Tämän tutkimuksen tulos oli, että osallistuvista yrityksistä monet ovat **vähiten linjassa** kuvassa 4 esitettyjen tavoitteiden kanssa.

Kuva 4. Kestävä kehityksen tavoitteet, jotka ovat yritysten vähiten noudattamia

Tavoitteet, joita monet osallistujaorganisaatiot ajavat ja joihin myös pyritään, ovat näky kuvassa 5.

Kuva 5. Kestävän kehityksen tavoitteet, joiden kanssa yritysten toimet ovat enimmäkseen linjassa

Kuvassa 6 näet yleiskatsauksen yritysten linjasta kestävä kehityksen tavoitteiden kanssa.

Lähde: <https://www.msci.com/www/blog-posts/assessing-company-alignment/02085389620>

Kuva 4. Yritysten toimien mukauttaminen kestävä kehityksen tavoitteisiin

Toinen MSCI-tutkimuksessa näkyvä näkökohta oli se, että Euroopassa osallistuvat yritykset tukivat voimakkaammin tavoitteita 5 ja 10, jotka keskittyvät eriarvoisuuden välttämiseen, verrattuna muiden maanosien maihin.

Edellisestä kaaviosta käy siis ilmi, että monet organisaatiot kiinnittävät jo huomiota kestävä kehityksen tavoitteisiin ja ottavat ne huomioon toiminnassaan. Tämä on edistänyt selvää edistymistä monien näiden tavoitteiden saavuttamisessa viime vuosina. Kuvasta 7 näet, mitkä tavoitteet ovat edistyneet maltillisesti viimeisten viiden vuoden aikana ja mitkä ovat edistyneet merkittävästi. Valitettavasti oli myös muutamia tavoitteita, joiden saavutukset heikkenivät.

Lähde: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/12878705/KS-03-21-096-EN-N.pdf/8f9812e6-1aaa-7823-928f-03d8dd74df4f?t=1623741433852>, s. 11

Kuva 5. Kestävän kehityksen tavoitteiden edistyminen viiden viime vuoden aikana

Merkittävää edistystä on siis tapahtunut esimerkiksi **kestävän kehityksen tavoitteissa 16, 1 ja 3**, väestön terveyden edistämiseksi, köyhyyden torjunnassa ja väkivallantehtojen vähentämiseksi. Edistystä on tapahtunut myös monilla muilla aloilla, erityisesti sosiaalisilla ja taloudellisilla aloilla. Suuren energiankulutuksemme ja jatkuvan valtavan ympäristöä vahingoittavan toimintamme vuoksi **tavoitteet 7 ja 15** vaikuttivat jopa **negatiivisesti**.

Indikaattori

Seuraavalla verkkosivustolla voit tarkastella eri Euroopan maiden edistymistä yksittäisten kestävyystavoitteiden saavuttamisessa sekä maiden välillä vallitsevia, toisinaan merkittäviä eroja: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/indicators>

Katsotaanpa nyt, miten kestävän kehityksen tavoitteita koskeva työ on organisoitu Train2Sustain-hankekumppaneiden maissa:

Suomi

Nykyisen hallituksen tavoitteena on muuttaa Suomi sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväksi yhteiskunnaksi vuoteen 2030 mennessä. Kestävyysarviointi on sisällytetty politiikan suunnittelun, budjetoinnin ja raportoinnin vuotuisen sykliin. Suomi on luonut seurantajärjestelmän, joka auttaa ja tukee päätöksentekoprosesseja. On olemassa kymmenen seurantakoria ja kahdeksan tavoitetta, jotka toteuttavat kestävä kehityksen tavoitteiden 17 tavoitetta, kuten kuvasta 8 käy ilmi.

Lähde:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162268/VNK_2020_8_Annex_2_The%20state%20of%20sustainable%20development.pdf?sequence=6&isAllowed=y

Kuva 6. Kestävä kehityksen tavoitteiden seurantajärjestelmä Suomessa

Suomi on muiden Pohjoismaiden ohella kestävä kehityksen kansainvälisten vertailujen kärjessä. Kestävä kehityksen raportissa 2021 Suomi sijoittui ykköseksi. Raportin mukaan Suomi on jo saavuttanut tai on saavuttamassa Agenda 2030:n päätavoitteet, jotka liittyvät köyhyyden poistamiseen, terveyteen ja hyvinvointiin, laadukkaaseen koulutukseen, puhtaaseen veteen, energian saatavuuteen ja puhtauteen, ihmisarvoiseen työhön ja talouskasvuun, teollisuuteen ja innovointiin, eriarvoisuuden vähentämiseen, kaupunki- ja paikallistason sekä instituutioiden ja oikeuslaitoksen toimintaan.

Tanska

Tanska aloitti kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanon perustamalla kestävä kehityksen ministeriryhmän varmistamaan koordinoinnin kaikkien asiaankuuluvien instituutioiden ja sidosryhmien välillä. Valtiovarainministeriö vastaa kestävä kehityksen tavoitteiden kansallisen täytäntöönpanon koordinoinnista, kun taas linjaministeriöt vastaavat kestävä kehityksen tavoitteisiin soveltuvin osin liittyvien politiikkojen suunnittelusta. Valtiovarainministeriö vastaa myös EU:n jatkotoimista kokonaisvaltaisen lähestymistavan ylläpitämiseksi ja yhteyksien

luomiseksi kansallisiin jatkotoimiin, kun taas ulkoministeriö vastaa kestäväen kehityksen tavoitteista YK:ssa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla. Molemmat ministeriöt koordinoivat toimiaan tiiviisti.

Vuonna 2021 Tanska sijoittui kolmanneksi niiden maiden joukossa, jotka edistivät eniten kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Täältä voit lukea Tanskan strategiasta:

<https://um.dk/en/danida-en/strategies%20and%20priorities/the-un-sustainable-development-goals/>

Portugali

Portugali määritteli vuonna 2017 ensimmäisessä kansallisessa raportissaan kestäväen kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanosta painopisteet ja haasteet, politiikat ja kilpailevat aloitteet Agenda 2030:n toteuttamiseksi. Se arvioi myös kansallista lähtökohtaa ja määritteli 17 tavoitteesta kuusi ensisijaisiksi:

- Laadukas koulutus
- Sukupuolten tasa-arvo
- Teollisuus, innovointi ja infrastruktuurit
- Eriarvoisuuden vähentäminen
- Ilmastotoimet
- Meren eliöstön suojelu

Jotta edistymistä voitaisiin seurata johdonmukaisesti ja yhdennetysti, luotiin ministeriöiden välinen verkosto, joka helpottaa tietojen niveltämistä ja vaihtoa yksiköiden välillä. Vastuu kunkin kestäväen kehityksen tavoitteen täytäntöönpanosta, seurannasta ja arvioinnista kuuluu ministeriölle, jolla on vastaavat toimivaltuudet.

Ympäristö- ja ilmastotoimien ministeriö vastaa neljän kestäväen kehityksen tavoitteen koordinoinnista: juomavesi ja sanitaatio; Kestävät kaupungit ja yhteisöt; kestävä tuotanto ja kulutus; ja ilmastotoimet. Kansallinen tilastolaitos julkaisee säännöllisesti raportin, jossa seurataan kestäväen kehityksen indikaattoreiden kehitystä Portugalissa.

Itävalta

Itävallassa toimintaohjelman 2030 täytäntöönpano aloitettiin vuonna 2016 ministerineuvoston päätöksellä. Siitä lähtien kestäväen kehityksen tavoitteet on sisällytetty kaikkeen Itävallan politiikan ja hallinnon toimintaan. Perustettiin ministeriöiden välinen työryhmä, jota johtavat kanslia ja Eurooppa- ja kansainvälisten asioiden ministeriö ja joka koostuu liittovaltion ministeriöiden henkilöistä, jotta kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttaminen voidaan tehdä vielä nopeammin. Siitä lähtien on jatkuvasti kehitetty uusia suunnitelmia ja työohjelmia tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. Kestäväen kehityksen raportin sijoituksessa Itävalta sijoittui 6. sijalle vuonna 2021.

Suurin osa yrityksistä on jo tunnustanut, että kestävä toiminta johtaa kilpailuetuun tai edistää sitä tulevaisuudessa. Tämä video esittelee **sinulle seitsemän vuoden 2021 kestäväintä ja ympäristöystävällisintä yritystä**: <https://youtu.be/JhbZ0b5PH10>

Lisää esimerkkejä kestäväistä yrityksistä ja tietoa näiden organisaatioiden toiminnasta on tällä verkkosivustolla: <https://growensemble.com/environmentally-friendly-companies/>

Monet tunnetut eurooppalaiset ja kansainväliset yritykset ovat myös sitoutuneet kestävämpään planeettaan:

- IKEA: <https://about.ikea.com/en/sustainability>
- Neste: <https://www.neste.com/sustainability>
- Wella: <https://www.wellacompany.com/about-us/sustainability>
- McDonalds: <https://corporate.mcdonalds.com/corpmcd/our-purpose-and-impact/our-planet.html>
- Nike: <https://www.nike.com/sustainability>
- Nestle: <https://www.nestle.com/randd/sustainability>
- Omena: <https://www.apple.com/environment/>
- BHP Gruppe: <https://www.bhp.com/sustainability>

Lisätietoa

Täältä näet esimerkiksi, miten rakennusalan kasvihuonekaasupäästöt ovat kehittyneet viime vuosina: <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emissions-from-energy/assessment>

Lisätietoa

Tämän Train2Sustain-projektiryhmän kumppaniorganisaatiot pyrkivät myös varmistamaan, että kestävä kehitys tavoitteet saavutetaan. Yksi esimerkki on tanskalainen oppilaitos EUC Syd. Kuvasta 9 löydät lisätietoja siitä, miten he integroivat 17 kestävä kehityksen tavoitetta toimintaansa: <https://www.eucsyd.dk/verdensmaal/>

Kuva 9. Kestävä kehityksen tavoitteet EUC Syd:ssä

1.4 Kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät haasteet

Tässä vaiheessa olemme vielä kaukana kaikkien 17 kestävä kehityksen tavoitteen saavuttamisesta vuoteen 2030 mennessä, koska niiden täytäntöönpanoon liittyy monia erilaisia haasteita. Näitä ovat muun muassa:

- Kestävän kehityksen tavoitteiden eri ulottuvuuksien vuoksi **voi syntyä erilaisia ristiriitaisia tavoitteita**. Esimerkiksi talouskasvun tavoitetta ja ympäristönsuojelua on vaikea sovittaa yhteen, koska suurta vaurautta on vaikea saavuttaa vähäisellä resurssien käytöllä ja alhaisilla CO₂-päästöillä. Tämän saavuttamiseksi tarvittaisiin uusia teknologioita, mutta niitä ei tällä hetkellä ole riittävästi saatavilla.
- Viime vuosina **maailman väestö on kasvanut voimakkaasti**, ja tämä suuntaus jatkuu tulevaisuudessa. Tämä johtaa automaattisesti siihen, että on enemmän ihmisiä, jotka haluavat käyttää planeettamme resursseja ja siten kattaa (perus) tarpeensa. Lisäksi ne on myös integroitava talousjärjestelmäämme (esimerkiksi tarjoamalla työpaikkoja), mikä vaikuttaa näkyvästi joidenkin kestävyystavoitteiden saavuttamiseen.
- Vaikka tavoitteet on asetettu, **konkreettisia toimitasuosituksia ei ole**. Näin ollen kaikkien toimijoiden on vaikea johtaa konkreettisia toimia näistä yleisistä tavoitteista. Lisäksi tavoitteiden saavuttamiseen tarkoitettujen indikaattoreiden määrä on valtava, mikä tarkoittaa, että monien maiden ei ole edes mahdollista toimittaa tietoja kaikista indikaattoreista ja täyttää niitä. Lisäksi eräässä kyselyssä mainittiin, että ne on muotoiltu monille liian epämääräisesti, mikä vaikeuttaa seurantaa.
- Viimeksi mainitun ongelman lisäksi **ei useinkaan ole selvää, kuka on itse asiassa vastuussa tavoitteiden saavuttamisesta**. Samaan aikaan **seuraamusmekanismeja ei ole**, jos tavoitteita ei saavuteta.
- Kestävän kehityksen tavoitteiden suuren määrän ja eri ulottuvuuksien vuoksi jäsenmaiden ja myös yksittäisten organisaatioiden on **vaikea huolehtia kaikista tavoitteista kattavasti**, minkä vuoksi ne keskittyvät usein muutamaankin yksittäiseen tavoitteeseen ja työskentelevät niiden parissa yksi toisensa jälkeen. Yksi tämän seurauksista on se, että edistystä ei voida saavuttaa kaikkialla samaan aikaan ja tietyt tavoitteet laiminlyödään toistaiseksi.
- Toinen haaste on, että **nykyiset teknologiamme eivät ole vielä edenneet siihen pisteeseen, että ne voisivat tukea tavoitteiden saavuttamista parhaalla mahdollisella tavalla**. Esimerkiksi uusi energialaitejärjestelmä olisi tarpeen, ja uusiutuvia energialähteitä olisi tarjottava useammin ja halvemmalla. Myös liikkuvuuden alalla olisi tehtävä useita asioita, esimerkiksi fossiilisten polttoaineiden käytön lopettaminen olisi hyödyllistä tällä alalla. Tuottavuutta lisäävät teknologiat esimerkiksi maataloudessa tai jäte- ja kierrätysteknologiat köyhemmissä maissa toisivat myös suuria etuja.
- Tässä yhteydessä on mainittava myös kustannustekijä. Toisaalta ei ole selvitetty, miten tai mitkä virastot rahoittavat kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävän työn. Toisaalta yksittäisille organisaatioille aiheutuu myös suuria lisäkustannuksia, erityisesti alkuvaiheessa, koska siirrytään kestävämpiin toimiin, mikä voi myös johtaa kilpailuhaittaan ainakin lyhyellä aikavälillä alkuvaiheessa.
- Monissa maissa on **vaikea kasvattaa kotimaista arvonlisäystä**, kunhan ulkomailta tuodaan halpoja tuotteita. Näin on esimerkiksi Afrikassa, jossa eurooppalaisia tuotteita myydään erittäin alhaisin hinnoin ja omat tuotteet jäävät usein hyllyille.

Indikaattori

Erityisesti **koronapandemia** asetti jälleen yhden suuren haasteen vuoden 2030 kestävyystavoitteiden saavuttamiselle: <https://www.youtube.com/watch?v=SmhEhqLAn8A>

Yksi lähivuosien suurimmista haasteista onkin pandemian seurausten hoitaminen. Koronakriisin kielteisten vaikutusten torjumiseksi on välttämätöntä, että hallitukset löytävät tapoja hallita pandemiaa mahdollisimman pian ja ottavat käyttöön toimenpiteitä, jotka auttavat toipumaan tästä kriisistä.

Mutta **miten kaikki nämä haasteet voidaan hallita** ja siten yksinkertaistaa tavoitteiden saavuttamista?

- Kestävyystavoitteiden toteutumista on **analysoitava säännöllisesti heikkouksien** ja puutteiden varalta, ja niiden **korvaamiseksi** on löydettävä strategioita.
- Yksittäisissä maissa **tarvitaan keskitettyä kansallista koordinaointia ja johdonmukaista kestävä kehityksen strategiaa**, johon kansalaisyhteiskunta osallistuu, jotta työtä voidaan tehdä tehokkaasti tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi on kuvattava konkreettisia toimenpiteitä ja pantava ne johdonmukaisesti täytäntöön.
- Haasteisiin vastaaminen edellyttää **maailmanlaajuisia yhteistyötä**. Tämä tarkoittaa myös sitä, että jäsenmaiden on tuettava toisiaan. Esimerkiksi rahoituksen osalta on tärkeää, että rikkaammat maat antavat taloudellista apua köyhemmille maille.
- Jotta tavoitteita voidaan työstää kattavasti, on tärkeää kiinnittää huomiota tavoitteiden toteuttamisen tärkeyteen. Osittain eri toimijoille voi olla tarpeen luoda myös kannustimia. On esimerkiksi tärkeää näyttää yrityksille, mitä hyötyä niille koituu kestävästä toiminnasta, ja niille voitaisiin myös tarjota tukia, jotta niiden kustannukset pysyisivät alhaisempina.

Kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä on **tärkeää, että me kaikki työskentelemme yhdessä** - maiden, organisaatioiden ja instituutioiden sekä yksittäisten ihmisten on annettava panoksensa.

Oletko koskaan miettinyt, mitä voit tehdä auttaaksesi siirtymään kohti kestävä planeettaa kuluttamatta paljon aikaa? Tässä on joitain esimerkkejä, joita voit tehdä suoraan sovaltasi: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/takeaction/>

Käytäntö

Olet ehkä jo aloittanut työskentelyn oppilaidesi kanssa aktiviteetin A03 tai A05 parissa. Nyt olisi hyvä aika jatkaa tätä projektityötä.

Toimintojen A03 "Tieni kestävämpään tulevaisuuteen" ja A05 "Shark Tank" ohjeet ja tositteet löydät täältä: <https://www.train2sustain.eu/instructors/electronic-toolbox/>

Käytäntö

Jos haluat aktiviteetin, joka ei vie niin paljon aikaa, voit myös suorittaa aktiviteetin A04 täällä. Tämän toiminnan tavoitteena on antaa opiskelijoille mahdollisuus kehittää ratkaisuja, jotka voisivat tukea kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Tämän aktiviteetin A04 "SDG ylösalaisin" ohjeet ja tositteet löydät täältä:

<https://www.train2sustain.eu/instructors/electronic-toolbox/>

2 Yhteenveto

Yhdistyneiden kansakuntien jäsenmaat hyväksyivät vuonna 2015 kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman. Se sisältää 17 tavoitetta tehdä planeetastamme kestävämpi ja elävämpi tuleville sukupolville. Nämä tavoitteet liittyvät talouteen, ihmisiin ja ympäristöön. Esimerkiksi köyhyyttä on torjuttava, talouskasvua on saatava aikaan ja elämästä maalla ja veden alla tehtävä kestävämpää.

Kovaa työtä on tehty vuodesta 2016 lähtien näiden tavoitteiden saavuttamiseksi, ja näkyviä positiivisia muutoksia on jo kirjattu. Joissakin tavoitteissa on jo nähtävissä selvää edistystä, esimerkiksi köyhyyden torjunnassa tai väkivallan vähentämisessä, ja monissa muissa ainakin kohtalaisia parannuksia. Jäsenmaat ovat vastuussa kansallisten täytäntöönpanostrategioiden laatisesta, joita varten monissa maissa on perustettu erillisiä työryhmiä työskentelemään Agenda 2030:n parissa. Monet yritykset ovat myös jo tunnustaneet kestävän toiminnan tärkeyden ja mukauttaneet liiketoimintamallejaan sen mukaisesti. Esimerkkejä ovat IKEA, Neste ja Apple.

Näiden tavoitteiden saavuttaminen on kuitenkin joskus hyvin vaikeaa, koska jäsenmailla on lukuisia haasteita. Esimerkiksi koordinoitelimet, vastuu ja konkreettiset strategiat toimenpiteiden toteuttamiseksi puuttuvat edelleen. Muut näkökohdat, kuten ristiriitaiset tavoitteet, korkeat kustannukset ja puutteelliset tekniikat, hidastavat myös tavoitteiden saavuttamista. Luultavasti yksi suurimmista haasteista on käsitellä viime vuosien pahinta pandemiaa, Covid19-kriisiä, joka on osittain kumonnut jo saavutetun edistyksen. Siksi on keskityttävä oppimaan selviytymään pandemiasta ja kumoamaan pandemian kielteiset vaikutukset ja jatkamaan tavoitteiden saavuttamista.

Nämä haasteet voidaan voittaa konkreettisilla strategioilla, tavoitteista poikkeamisen analysoinnilla, keskinäisellä tuella ja yhteistyöllä sekä kannustimien luomisella. On kuitenkin tärkeää, että kaikki - myös sinä - osallistuvat kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen ja planeettamme pelastamiseen.

Lähteet

Kestävän kehityksen tavoitteet

<https://unric.org/de/17ziele/>

<https://sdgs.un.org/2030agenda>

https://ec.europa.eu/international-partnerships/sdg/end-poverty_en

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/poverty/>

https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2016/08/2_Why-It-Matters-2020.pdf

https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2017/03/3_Why-It-Matters-2020.pdf

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/education/>

https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2016/08/5_Why-It-Matters-2020.pdf

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/water-and-sanitation/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/energy/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/economic-growth/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/infrastructure-industrialization/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/inequality/>

https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2019/07/11_Why-It-Matters-2020.pdf

https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2019/07/12_Why-It-Matters-2020.pdf

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/climate-change/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/oceans/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/peace-justice/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>

Maat/yritykset, jotka työskentelevät kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa

<https://www.msci.com/www/blog-posts/assessing-company-alignment/02085389620>

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/12878705/KS-03-21-096-EN-N.pdf/8f9812e6-1aaa-7823-928f-03d8dd74df4f?t=1623741433852>

<https://www.un.org/depts/german/millennium/SDG%20Bericht%202021.pdf>

<https://www.eea.europa.eu/themes/sustainability-transitions/sustainable-development-goals-and-the/country-profiles/denmark-country-profile-sdgs-and>

<https://www.eea.europa.eu/themes/sustainability-transitions/sustainable-development-goals-and-the/country-profiles/portugal-country-profile-sdgs-and>

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162268/VNK_2020_8_Annex_2_The%20state%20of%20sustainable%20development.pdf?sequence=6&isAllowed=y

<https://www.sustainabledevelopment.report/reports/sustainable-development-report-2021/>

https://www.esdn.eu/country-profiles/agenda-2030-implementation/detail?tx_countryprofile_countrycategory%5Baction%5D=showcat&tx_countryprofile_countrycategory%5Bcontroller%5D=Country&tx_countryprofile_countrycategory%5Bcountry%5D=1&cHash=9125d9e7b5af56abd669afa4dd03af06

<https://www.bundeskanzleramt.gv.at/themen/nachhaltige-entwicklung-agenda-2030/implementierung.html>

Haasteita:

http://www.denknetz.ch/wp-content/uploads/2019/05/15_Agenda_2030_Merz_Schmassmann.pdf

https://www.researchgate.net/publication/336120842_Die_Agenda_2030_als_systemische_Herausforderung_-_Zielkonflikte_und_weitere_Umsetzungsherausforderungen

https://www.researchgate.net/profile/Georg-Gratzer/publication/324889207_Chancen_und_Herausforderungen_bei_der_Umsetzung_der_UN-Nachhaltigkeitsziele_aus_osterreichischer_Sicht/links/5ae967f7aca2725dabb5351c/Chancen-und-Herausforderungen-bei-der-Umsetzung-der-UN-Nachhaltigkeitsziele-aus-oesterreichischer-Sicht.pdf